

מינהל תקין בכדורגל הישראלי? זה אפשרי

"התקלות" שהתגלו במספר מועדונים הביאו את ההתאחדות לבחון מחדש את התנאים בהם מחויב לעמוד מי שמבקש לרכוש קבוצת כדורגל. הכוונה טובה, אך לא מספיקה

דור ליאונד 18.01.2012 15:40

ההתבטאויות הנקבות מצד מנהליה הפורשים של הפועל תל אביב - בין אם דיברו אמת ובין אם לאו - בדבר אופן ניהולו הכספי של המועדון, צריכות לספק לנו, ובעיקר להתאחדות לכדורגל, לא מעט חומר למחשבה. הטענה לפיה ההנהלה הבכירה מודרה, לכאורה, מענייני הכספים של המועדון, היא מדאיגה. אבל העובדה כי רק בעקבות סכסוך אישי מתקשר של הנגעים בדבר יכול הציבור להיחשף להאשמות שכאלה, מדאיגה הרבה יותר.

יותר ויותר מקרים של קטסטרופות ניהוליות בכדורגל שלנו מחזקים את הדעה כי אין די במנגנונים החוקיים הקיימים כדי לאכוף, בפועל, סטנדרטים ניהוליים ראויים. בעוד הבקרה התקציבית עוסקת יותר באיזון התקציבי הכולל של הקבוצות, וחברת החקירות "ויצמן-ער" נשלחת לזירת האירוע רק לאחר שהשריפה כבר פרצה, נראה כי טרם נמצאו ההסדרים התקנוניים היעילים שיבטיחו מראש ניהול הולם. בימים אלה שוקדת על עבודתה במשרדי ההתאחדות "הוועדה לבחינת כשרות והתאמה של יחידים ותאגידים לרכישת זכויות בקבוצת כדורגל", בראשותו של שופט בית המשפט המחוזי בדימוס, אורי שטרזמן. נראה כי "התקלות הניהוליות" המביכות שהתגלו בשנים האחרונות במספר מועדונים הביאו את ההתאחדות לבחון מחדש את התנאים בהם מחויב לעמוד מי שמבקש לרכוש קבוצת כדורגל. הוועדה חשובה, הכוונת טובה, אבל התמקדותה של ההתאחדות רק בשינוי הקריטריונים לבדיקת חכשי קבוצות, מבלי לבחון כיצד ניתן להבטיח כי יתנהלו באופן תקין לאחר רכישתן, עלולה להחמיץ את המטרה. ראשית, היכולת לייצר תנאי סף תקנוניים נוספים, מעבר לאלה שכבר קיימים כגון קיומו של עבר פלילי, ניגוד עניינים ואיתנות פיננסית מינימלית, היא מוגבלת מאוד. שנית, אין בקביעת הקריטריונים כדי להשפיע באופן ישיר ומתמשך על אופן ניהולה של הקבוצה ביום שלאחר הרכישה.

לעומת זאת, אם תאומץ גישה אחרת שמכוחה ייקבעו כללי משחק חדשים לניהול, הסיכוי שנוסיף לראות קבוצות מנוהלות כאילו היו מכולת משפחתית יפחת באופן דרמטי.

חשוב להבין כי מועדון כדורגל, שמתקצב גם מכספי ציבור אף אם מוחזק על ידי תאגיד פרטי, איננו מהווה רכוש פרטי לכל דבר ועניין, ומהווה "גוף דו מהותי", כך על פי פסיקת בית המשפט המחוזי. מכאן ההצדקה להחיל על מועדוני הכדורגל נורמות השאובות מן המשפט הציבורי, שנועדו להבטיח שקיפות ומינהל תקין. לדוגמה, חיוב הנהלת המועדון למנות דירקטור חיצוני, שזהותו תיקבע על ידי ועדה מתאימה של ההתאחדות או משרד הספורט, או לחייב את הנהלת המועדון לפרסם את הדו"ח הכספי השנתי שכיום נשמר חסוי בבקרת התקציבים.

הטמעת חובת שקיפות מסוג זה לא צריכה להרתיע את אותם "בעלים", שמנהלים את קבוצותיהם ביושר ובניקיון כפיים. להפך, הן אף עשויות להקל על גיוס נותני חסות ותורמים המדירים כיום רגליהם מן הענף. לעומת זאת, אלו שיירתעו מן השקיפות, כנראה שלא יחסרו לנו.

